

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Vývoj personálnej práce na Slovensku a jej súčasný stav v porovnaní s Českou republikou a Poľskom

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Odbor HIK: Ekonomika a manažment podniku

Študijný odbor: Ekonomia a manažment

Autor: Mgr. Ing. Lukáš Smerek, PhD.

Oponent: doc. PhDr. Ing. Ladislav Mura, PhD., MSc.

<p>1. Aktuálnosť zvolenej témy:</p>	<p>Podnikateľská i akákoľvek iná hospodárska činnosť nemôže byť vykonávaná bez prítomnosti ľudského faktora. Aj špičково technicky a technologicky vybavený subjekt sa nezaobíde bez pomoci ľudí, či už v pozícii zamestnancov alebo manažérov. Hoci priemyselná revolúcia poznačila a ešte poznačí pozíciu a množstvo zamestnancov v jednotlivých subjektoch, bez ľudí nebude nikdy možné vykonávať podnikateľskú ani inú hospodársku činnosť.</p> <p>Problematika zamestnancov a tiež širšie problémové okruhy viazané na prácu s ľuďmi v podniku či inej organizácii sú často predmetom odborných diskusií. Napriek tomu sa táto téma nestáva sprofanovanou alebo okrajovou. Práve naopak. Pod vplyvom mnohých tendencií, ktorým sú podnikateľské subjekty, ale aj nekomerčný sektor vystavené, neustále formujú a determinujú prácu s ľuďmi. Prispôsobovanie subjektov súčasným trhovým podmienkam, ostrému konkurenčnému boju, nerovnovážnym stavom na trhu, čoraz častejším až krízovým stavom v oblasti práce s ľuďmi sú nanajvýš aktuálne. Práca s ľuďmi si žiada sledovať nielen interné, ale aj externé prostredie podniku či organizácie, schopnosť správneho manažérskeho rozhodovania a prispôsobovanie sa prebiehajúcim tendenciám. V tomto kontexte možno aktuálnosť a vhodnosť zvolenej témy hodnotiť jednoznačne pozitívne. Habilitant reflektuje sa doterajšie a tiež súčasné vývojové tendencie v oblasti personálnej práce. Osobitne je potrebné vyzdvihnúť skutočnosť, že pri hodnotení neostáva iba v domácom prostredí, ale svoje skúmanie rozširuje o vybrané členské krajiny Európskej únie, konkrétne o niektoré krajiny Vyšehradskej štvorky. Habilitantovo skúmanie tak dostáva medzinárodný rozmer, čo v ére globalizácie a internacionalizácie vnímaním optikou nadregionálnosti, inovatívnosti a objektivizácie zvolenej problematiky.</p>
--	---

2. Vhodnosť zvolených metód:

V prvej ucelenej kapitole habilitant prezentuje relevantné teorémy nielen od domácich, ale v početnej miere aj od zahraničných autorov. Oceňujem, že pri spracovaní teoretických východísk aktívne pracuje s vedeckou literatúrou aj tej najvyššej kvality evidovanou v prestížnych svetových databázach Web of Science a Scopus. Okrem toho využíva vedecké monografie, vedecké práce, príspevky prezentované na konferenciách. Týmto krokmi habilitant dokazuje svoju výbornú orientáciu vo zvolenej téme i v jej širších súvislostiach, reflektuje na súčasný stav vedeckého poznania nielen v domacom, ale i zahraničnom meradle. Teoretické rozpracovanie témy považujem za dostatočne realizované, čo do šírky, tak aj do hĺbky.

Metodické ukotvenie uvádza habilitant v poradí hneď za teoretickým rozpracovaním skúmanej témy. Druhú kapitolu venuje postupnej prezentácii hlavného cieľa, čiastkových cieľov, výskumných otázok, stanovených hypotéz, technike zberu dát, časovému diapazónu, výskumnej vzorke a použitým metódam. Konštatujem, že habilitačná práca celkovo, ale aj po kapitolách je vhodne štruktúrovaná. Habilitant postupuje od všeobecného ku konkrétnemu, neostáva len v rovine konštatácie, aktívne diskutuje, uvádza vlastné myšlienky, čím posúva skúmanie zvolenej témy dopredu.

V prvom kroku metodickej časti práce habilitant vytýčil hlavný cieľ habilitačnej práce nasledovne: "Cieľom habilitačnej práce je preskúmať historický vývoj personálnej práce na Slovensku, porovnať jej súčasný stav so situáciou v Českej republike a v Poľsku a naznačiť trendy budúceho vývoja personálnej práce". Širšie koncipovaný hlavný cieľ následne habilitant vhodne dekomponuje do šiestich parciálnych cieľov, o postupné napĺňanie ktorých sa v práci usiloval. Po preštudovaní celej habilitačnej práce môžem konštatovať, že postupné napĺňanie parciálnych cieľov doviedlo autora habilitačnej práce k naplneniu aj hlavného cieľa.

Oceňujem, že habilitant ešte pred vytýčením hypotéz stanovuje štyri východiskové výskumné otázky. Tie mu poslúžili ako východisko pre následnú formuláciu hypotéz. Celkovo habilitant formuluje až nadpriemerný počet hypotéz - trinásť. Habilitant vhodne vysvetľuje kľúčový pojem, s ktorým operuje v habilitačnej práci - personálne procesy. Uvedené je zvlášť dôležité pre správne pochopenie a interpretáciu jeho vedeckého skúmania.

V ďalšom kroku sa habilitant vyjadruje k použitým metódam. Prevládajú kvantitatívne metódy, ktoré sú doplnené o logicko-poznávacie metódy s jednotlivými postupmi. Zvolené metódy mohli byť zo strany habilitanta popísané a vysvetlené podrobnejšie, najmä z pohľadu výberu ich voľby. Metodický postup môžem hodnotiť ako správne a vhodne zvolený vo väzbe na skúmanú problematiku. Aplikáciou kvantitatívnych metód habilitant preukázal schopnosť vedecky pracovať na

	<p>očakávanej úrovni s potrebnou erudíciou.</p> <p>Výskumná vzorka, s ktorou habilitant pracuje je obdivuhodná. Vo výskume bolo zainteresovaných až 3124 podnikov, resp. organizácií keďže subjekty pochádzali z komerčného i nekomerčného sektora. Z podnikateľských subjektov prevládali malé a stredné podniky, čiastočne boli zastúpené veľké podniky.</p> <p>Tretia a štvrtá kapitola habilitačnej práce predstavujú najcennejšie časti, predovšetkým z analytického pohľadu. Autor práce v týchto kapitolách postupne hodnotí čiastkové oblasti skúmanej problematiky, najprv na pozadí slovenských reálií a neskôr na pozadí českých a poľských reálií. Identifikácia súčasného stavu je vhodne doplnená o kvantitatívnu analýzu a následne medzištátnu komparáciu, čo dodáva habilitačnej práci významnú hodnotu. Práve v týchto častiach habilitačnej práce vidím najväčšiu pridanú hodnotu habilitanta, pretože prezentuje výsledky dosiahnuté dlhodobým a kontinuálnym výskumom vo zvolenej téme. Habilitant nielen konštatuje skutkový stav, ale aj komparuje stav na Slovensku so stavom v Českej republike a tiež so stavom v Poľsku. Uvádza vlastné názory a myšlienky, diskutuje s inými autormi, ktorí sa s danou témou zaoberajú, čo je veľmi cenné.</p>
<p>3. Prínosy habilitačnej práce:</p>	<p>Prínosy, ku ktorým habilitant dospel v habilitačnej práci je možné identifikovať v niekoľkých rovinách. V zásade sú to prínosy v teoretickej a empirickej rovine. Okrem toho má posudzovaná habilitačná práca prínosy aj pre samotné podniky, najmä pre ich manažment s dôrazom na manažerov pracujúcich na úsekoch práce s ľuďmi. Prínosy je možné identifikovať aj v oblasti pedagogickej, nakoľko tak teoretické, ako aj praktické výsledky dosiahnuté výskumom je možné pretaviť do vyučovacieho procesu. Dochádza tak k transferu poznatkov z vedecko-výskumnej činnosti do pedagogickej činnosti, čo je obohacujúce pre študentov i pre samotnú výchovu budúcich ekonómov a manažerov.</p> <p>Za najcennejšie prínosy v teoretickej rovine považujem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spracovanie teorém a súčasných prístupov domácich a zahraničných odborníkov venujúcich sa problematike práce s ľuďmi, - spracovanie systematického prehľadu a kritického zhodnotenia súčasného stavu v oblasti práce s ľuďmi v domacom i medzinárodnom kontexte, - prezentácia dosiahnutých výsledkov z doterajších vlastných výskumov vo zvolenej oblasti, - náčrt ďalších a možných oblastí teoretického skúmania vo sfére práce s ľuďmi. <p>Kompaktne a vcelku ucelený prehľad teoretických východísk doplnený vlastnými myšlienkami je cenný nielen pre vedeckú alebo pedagogickú prácu. Môže byť vhodným východiskom pre praktickú manažérsku prácu v podnikateľských subjektoch.</p>

	<p>Hoci sa vedecká komunita často upriamuje a dôraz kladie na empirické zistenia, prínos a rozvoj teoretického poznania nemožno zatracovať. V tomto kontexte habilitačná práca prináša ucelené a logicky štruktúrované teoretické pozadie skúmanej oblasti.</p> <p>Za najcennejšie prínosy v empirickej rovine považujem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podrobné a kontinuálne výskumné zameranie habilitanta umožnilo realizovať výskum na veľkej vzorke subjektov. Výsledky, ktoré boli dosiahnuté na vzorke 3124 subjektov svedčia o vytrvalosti, systematickosti a vedeckej erudícii habilitanta. Takto široká vzorka umožnila habilitantovi reálne a veľmi objektívne zistiť skutkový stav, objektívne a konštruktívne formulovať závery. Na ich podklade dokázal formulovať návrhovú časť habilitačnej práce, ktorá prináša mnoho podnetov, možností, odporúčaní pre praktickú hospodársku sféru. - výsledky ku ktorým dospel predstavujú obraz či pomyselné zrkadlo personálnej práce v podnikoch a organizáciách. Nielen pre slovenské, ale i ostatné subjekty (české, poľské) takto dokázal poukázať na silné a slabé stránky, skryté príležitosti a tiež potenciálne ohrozenia, s ktorými sú subjekty aktuálne konfrontované. Ostáva už na manažéroch z praxe využiť habilitantove zistenia a odporúčania v prospech zlepšenia personálnej práce v tom-ktorom subjekte. - odporúčania a návrhy vychádzajúce z primárneho výskumu habilitanta sú rovnako použiteľné pre komerčné i nekomerčné subjekty (podniky aj organizácie). <p>Predložená habilitačná práca na pozadí už týchto prínosov má značný potenciál osloviť odborníkov z praxe, a tiež ďalších akademikov, ktorí sa danou témou zaoberajú. Nachádzame v nej viacero podnetov pre ďalší rozvoj vednej oblasti aj praktickej práce s ľuďmi.</p>
<p>4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta</p>	<p>Mgr. Ing. Lukáš Smerek, PhD. pedagogicky pôsobí na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a vo svojej pedagogickej a vedecko-výskumnej činnosti sa ťažiskovo orientuje na manažérske predmety a oblasť manažmentu ľudských zdrojov. Je absolventom nielen Ekonomickej fakulty ale tiež Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Jeho prierezové a interdisciplinárne vzdelanie mu umožňuje ešte kvalifikovanejšie východisko pre pôsobenie vo zvolenej vedeckej, výskumnej a pedagogickej oblasti. Celkovo má habilitant 5 rokov pedagogickej praxe na univerzite, doteraz úspešne viedol 20 bakalárskych a 23 diplomových prác. Prednáša a vedie cvičenia z predmetov orientovaných prioritne na problematiku ľudských zdrojov: Manažment ľudských zdrojov v slovenskom aj v anglickom jazyku, Manažérska komunikácia v slovenskom aj v anglickom jazyku,</p>

	<p>Vo vedecko-výskumnej oblasti dominuje problematika práce s ľuďmi, manažment ľudských zdrojov, manažérska komunikácia, spoločenská udržateľnosť ľudských zdrojov, podniková kultúra. Habilitant vykazuje nasledovné kvantifikovateľné splnenie habilitačných kritérií v jednotlivých kategóriách: 3 skriptá (kategória BCI), 1 vedecká monografia v zahraničnom vydavateľstve (AAA), 6 publikácií v domácich vedeckých nekarentovaných časopisoch (ADF), 6 publikácií v recenzovaných vedeckých zborníkoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie (AED, ABB), 6 publikácií v zahraničných vedeckých časopisoch indexovaných vo Web of Science a Scopus vrátane 2 impaktovaných (ADM), 2 publikácie v zahraničných vedeckých časopisoch nekarentovaných (ADE), 2 publikácie v recenzovaných vedeckých zborníkoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie (AEC, ABA), 8 publikácií v zahraničných vedeckých zborníkoch z konferencií (AFA, AFC), 7 publikácií v domácich vedeckých zborníkoch z konferencií (AFB, AFD). Z odborných prác (v publikačných kategóriách BDF, BDE) vykazuje habilitant 3 publikácie. Odborná komunita uznáva Mgr. Ing. Lukáša Smereka, PhD. aj v podobe jeho citovania. Je treba uviesť, že celkovo vykazuje 88 citácií a z nich až 52 sú databázové citácie evidované vo svetových databázach Web of Science a Scopus. Ďalších 36 citácií je neregistrovaných v citačných databázach, pričom ide o domáce aj zahraničné citácie. Chvályhodná je projektová činnosť habilitanta. Bol zodpovedným riešiteľom, resp. zástupcom zodpovedného riešiteľa v 1 prípade a celkovo sa podieľal ako spoluriešiteľ na 5 výskumných projektoch.</p> <p>Na podklade dokumentácie, ktorú som mal k dispozícii na preštudovanie môžem konštatovať, že habilitant nielen plní, ale v mnohých parametroch aj prekračuje stanovené kritériá pre habilitačné konanie.</p>
<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>Predloženú habilitačnú prácu Mgr. Ing. Lukáša Smereka, PhD. hodnotím z viacerých uhlov pohľadu pozitívne. Napriek môjmu pozitívnemu hodnoteniu prosím habilitanta o zodpovedanie nasledovných otázok v rámci rozpravy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.) Ťažisko predkladanej práce je v historickej a geografickej komparácii realizácie a vnímania dôležitosti personálnych procesov v skúmaných podnikoch resp. organizáciách. Uveďte konkrétne príčiny, ktoré spôsobujú rozdiely medzi realizáciou personálnych procesov a vnímaním ich dôležitosti. 2.) Čo považujete za dôležitejšie pre posúdenie úrovne personálnej práce v podnikoch: vnímanie dôležitosti personálnych procesov alebo ich realizáciu?

	<p>3.) V habilitačnej práci používate pojem personálna práca. V zahraničnej, ale aj v domácej literatúre sa tento pojem v súčasnosti už takmer nepoužíva. Namiesto neho sa používa pojem manažment ľudských zdrojov (Human Resource Management). Prečo ste sa rozhodli používať práve tento pojem?</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Habilitant predloženou vedeckou prácou podľa môjho názoru jednoznačne preukázal schopnosti sústavnej a kvalitnej schopnosti samostatne vedecky pracovať, má dostatok nielen teoretických, ale aj empirických poznatkov, ktoré dokáže objektívne pretaviť do vedeckej, výskumnej a tiež pedagogickej roviny. Dokazujú to jeho publikačné výstupy, úspešne riešené výskumné projekty, početné ohlasy odbornej komunity a výsledky dosiahnuté v pedagogickej činnosti. Svojimi vedecko-výskumnými a pedagogickými aktivitami preukazne prispieva k rozvoju súčasného poznania v študijnom odbore Ekonomika a manažment so zameraním na oblasť Ekonomika a manažment podniku. Po preštudovaní poskytnutej komplexnej dokumentácie habilitanta môžem konštatovať, že uchádzač nielen naplňa, ale aj prekračuje vo viacerých kritériách požiadavky, ktoré sú kladené na uchádzačov o habilitačné konanie.</p> <p>Na základe predloženej habilitačnej práce, zhodnotenia publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta odporúčam udelenie vedecko-pedagogického titulu docent (v skratke "doc.") Mgr. Ing. Lukášovi Smerekovi, PhD. v odbore habilitačného a inauguračného konania Ekonomika a manažment podniku v študijnom odbore Ekonomika a manažment.</p>

V Bratislave, dňa 12. januára 2022

.....
Podpis